

SUMAR

Editorial

- 1 – Curajul de a visa măreț
Constantin D. Pavel

Proză SF

- 5 – Duh de abur și fum
Alexandru Lamba
40 – În derivă
Dănuț Ungureanu
44 – Nouă vieți
Anamaria Borlan
59 – Firul invizibil
Bogdan Mihăilescu

Vintage SF

- 73 – Noaptea albe ale Leningradului
Dodo Niță

Lirică SF

- 93 – Ia niște apocalipsă, neamule!
Julien Caragea

Sub lupa CSF

- 96 – Bla-bla-bla, dom' General
Sergiu Someșan

Critică SF

- 100 – Invazia zombi
Adina Ailoaiei

Lumea BD

- 104 – Ultima călătorie
F. Purluca & L. Butuc
107 – ...în căutarea lui Ion Hobana
Dodo Niță

Science

- 114 – Cui îi e frică de mașinile autonome?

Pompilian Tofilescu

Criptozoologie

- 119 – Centaurul - Inorogul
Aurel Cărășel

Revista CSF

Anul I, nr. 2/2019

Colecția Science-Fiction

ISSN — 2668-1862

Editată de:
PAVCON M.O. Grup SRL

Editor: **Constantin D. Pavel** – redactia@colectiasf.ro
Redactor-șef: **Aurel Cărășel** – redactorsef@colectiasf.ro
Redactori : **Anamaria Borlan** (Transilvania), **Florin Purluca** (Moldova), **Daniel Timariu** (Banat, Crișana), **Florin Giurcă** (Dobrogea), **George Sauciuc** (Republica Moldova, Bucovina), **Boris Velimirovici** (Voivodina, Timoc), **Liviu Surugiu** (Diaspora), **Constantin Pavel** (București), **Dodo Niță** (Ilustrație, Grafică, BD)
Design & Grafică: **Andrei Nicolescu**
Coperta: **Laurențiu Butuc** / Vignette rubrici: **Marius Ghergu**

ABONAMENTE ȘI COMENZI

www.colectiasf.ro / www.pavcon.ro

031.100.80.70 / 0727.77.80.06

Curajul de a visa măreț

de Constantin D. Pavel

Dacă ai învățat să citești, poți visa. Și nu mă refer aici la fenomenul oniric atât de mult cercetat și nicidecum elucidat pe deplin, ci la *visul acela* cu ochii deschiși, la *acel vis* care te prinde în vraja lui adâncă și nu-ți mai dă drumul, uneori, pentru tot restul vieții!

Am început cu adevărat să *visez* pe la vârsta de 9 ani, ascuns printre rafturile înalte până-n tavan ale unei librării de la țară, pe genunchi cu niște cărți groase, cartonate, albe, cu coperte cretate, care la atingere păreau o scoarță fină de copac, scrise de un francez bărbos, cu ochi atât de calzi în desenul de pe pagina de început încât chiar că păreau vii. Îl chema Jules Verne, însă târziu am aflat că trebuia să-i pronunț doar primele jumătăți ale numelui: *Jul Vern...* Citeam din cărțile lui și mă trezeam adesea plecat de pe pachetele nedesfăcute pe care ședeam, călătorind în lumile pictate de el, completate atât de frumos de imaginația mea. Iar unele călătorii erau atât de reale, de impresionante, încât, când mă readucea la viață glasul librăresei, mă scuturam ca trezit din somn și reveneam cu greu la fantasma numită realitate, care deja începea să nu-mi mai placă, așa cum era clădită și zugrăvită de adulții din jurul meu.

— Visezi cu ochii deschiși, Cătăline...

Îi apărea un surâs în colțul gurii, privindu-mă cu dragoste, mulțumită de ceea ce vedea. O chema Doamna Mărioara. Fiica

ei – nu-i mai știu numele – era în clasă cu mine. Iar mamă-sa mă lăsa să *visez* în librăria ei, citindu-i tomurile necumpărate încă, fiindcă în felul acesta o îmbiam și pe colega mea să cerce-teze mai în amănunt lumea miraculoasă a cărților. Nu de alta, dar mamaie mă „înghiontise cu coada măturii” să învăț să citesc încă dinainte de a merge la școală, așa că eram cel mai avansat la lecturi dintre toți colegii mei de clasă.

Și ne lua Doamna Mărioara pe-amândoi, când n-avea clienți de servit, și ne povestea, cu glasul ei blând, cât de important era să *visăm* citind și, mai ales, să ne lăsăm în voia viselor noastre.

— Indiferent unde v-ar purta, mergeți cu ele! ne spunea. Căci cărțile bune n-au cum să vă ducă în altă parte decât în locuri bune. Citiți și visați, copii, fiindcă doar așa puteți crește cu ade-vărat. Visând. Ție de ce-ți place *Jul Vern*, Cătăline?

— Pentru că mă duce până la Lună! răspundeam repede, cu inima bătându-mi tare în piept. Și până în fundul oceanului, într-un submarin! Și prin văzduh, într-o mașină zburătoare care mă poate face Stăpânul Lumii...

Ochii îmi ardeau când exprimam în cuvinte toată acea emo-ție și am rămas cu ei arzând până în ziua de azi, când îți scriu aceste rânduri, dragul meu cititor care tocmai ai deschis revista **CSF**. Câteva mii de cărți și alte mii de pagini de reviste și almanahuri mi-au ținut visele vii, iar acum îți dăruiesc, din adâncul inimii mele pasionate de SF și știință, hrană proaspătă pentru *visele tale*.

Citește minunatele povești și articole din **CSF** și visează! Dar nu oricum, ci măreț! Ai curajul de a visa măreț! Caută adânc în tine și descoperă copilul acela cu ochi măriți de surpriză și încântare, uluit de ceea ce citește și fascinat de posibili-tățile pe care ideile scriitorilor i le dezvăluie. Ai curajul de a pași pe poarta acelor vise și de a merge până la capătul dru-mului de dincolo, adundând în tolba-ți încăpătoare tot ce ți se pare util pentru tine și pentru semenii tăi, pentru noi toți.

Iar când te întorci aici, în lumea noastră, pune visele în apli-care, treci la acțiune, mișcă lucrurile, transformă această reali-tate într-una de vis! Ia jocul vieții în serios și, după ce te întrebi „*Ce-ar fi dacă...?*”, du-l la un nivel superior. Unește-te cu noi, unește-te cu prietenii tăi, cu toți ceilalți pasionați de viitor, și pune umărul la crearea unei realități mărețe.

Căci noi, aici, în lumea **CSF**, visăm în fiecare zi! Visăm în primul rând la tine, copilul de orice vârstă care încă mai are curajul de a citi literatură pe hârtie și, mai mult decât atât, lite-ratură românească, izvorâtă din suflet, inimă și minte de scrii-tor român. Visăm la tine ca la un partener de călătorie pe dru-mul lung al zilei de azi, ca la un prieten căruia îi putem împăr-tăși năzuințele, planurile și visele noastre fără a fi luați în tăr-bacă pentru curajul nebunesc de a visa într-o lume în care totul pare că se prăbușește. Visăm că ceea ce publicăm și îți oferim în revista **CSF** va rodi în sufletul și mintea ta, că te vom inspira să pui mâna pe stilou și să scrii tu însuși, să ne oferi plăcerea de a-ți citi lucrările. Visăm că vei lua revista **CSF**, după ce o vei citi, și o vei prezenta plin de entuziasm prietenilor și colegilor tăi, oferindu-le și lor șansa de a face parte din clubul pasionați-lor de SF și popularizare științifică desfășurat sub egida revis-tei **CSF**, în colaborare cu Cenaclul *Planetar**. Visăm că te vei molipsi de **Colecția Science-Fiction** și vei lua sub oblăduirea ta un copil, pe care îl vei iniția în tainele SF-ului și ale științei;

* *Cenaclul Planetar* a fost fondat în anul 1992 de scriitorul Constantin D. Pavel, împreună cu Codru Păun și Traian Bădulescu, la Observatorul Astro-nomic Amiral Vasile Urseanu, din București. Actualmente, cenaclul funcțio-nează în cadrul Universității Creștine Dimitrie Cantemir, cu întâlniri săptă-mânale, transmise live pe internet. De asemenea, în țară au fost înființate mai multe cenacluri **Planetar Satelit**, în școli, licee și biblioteci. Pentru a par-ticipa la întâlnirile cenaclului sau pentru a deveni membru al unui cenaclu **Planetar**, scrieți-ne un e-mail pe adresa redacției – redactia@colectiasf.ro – și vă vom îndruma spre cel mai apropiat cenaclu. În cazul în care doriți să înfiin-țați un cenaclu **Planetar Satelit** în localitatea dumneavoastră, trimiteți-ne o scrisoare de intenție pe aceeași adresă de e-mail și veți fi contactat de par-ternerii noștri.

iar dacă știi vreunul care nu își permite să se aboneze la revista CSF, fă-i tu abonament și spune-i că îi dăruiești revista, de fiecare dată când apare, din dorința de a-i salva viața de adult! Povestește-i cât de frumos este să visezi, să afli misterele lumii, ale Universului, să înveți despre ele și să îți faci un crez din a crește intelectual și sufletește.

Aurel Cărășel (*redactor-șef*), Anamaria Borlan (*redactor Transilvania*), Florin Purluca (*redactor Moldova*), Daniel Timariu (*redactor Banat – Crișana*), Florin Giurcă (*redactor Dobrogea*), George Sauciuc (*redactor Republica Moldova – Bucovina*), Boris Velimirovici (*redactor Voivodina – Timoc*), Liviu Surugiu (*redactor diaspora română*), Dodo Niță (*redactor specialist BD, ilustrație, artă grafică*), Andrei Nicolescu (*designer*), și semnatarul acestor rânduri, Constantin D. Pavel (*editor fondator*), am format o echipă de visători și îți întindem cu bucurie mâna, invitându-te în nava noastră, pentru a călători cu toții printre stele, către viitor. Biletul de imbarcare e dorința ta de a visa mărșă. Atât. În rest, îți vei găsi cu siguranță un loc la o vâslă și îți vei aduce contribuția la înaintarea cu succes a navei CSF prin universul vast al cunoașterii.

Pas cu pas, pagină după pagină, număr după număr, copiii, elevii, liceenii, studenții, tinerii de orice vârstă care vor cu adevărat să realizeze ceva important în viață, ne vor descoperi și se vor împlini alături de CSF, așa cum cei de generația mea au descoperit, în copilăria lor, celebra revistă CPȘF – **Colecția de Povestiri Științifico-Fantastice**, cea care ne-a modelat spiritele pentru a visa frumos și a ne împlini viețile.

Dacă citești, atunci cu siguranță că ți-ai dezvoltat minunata capacitate de a visa. Iar dacă tot visezi, atunci ai curajul, copile de orice vârstă, să visezi mărșă!

Te asigur – privind cu grațitudine și recunoștință înapoi, la scriitorii și popularizatorii de știință care m-au învățat pe mine să fac asta – că merită din plin!

Duh de abur și fum

de Alexandru Lamba

I

Tempoul ropotului de copite scădea din ce în ce, iar odată cu el și răbdarea nefericiților călători care, la răstimpuri, își ridicau ochii către drumul rămas în față și stâlceau între buze câte-o înjurătură, pe care apoi o înăbușeau cu câte-o cruce scurtă și-un sărut pe degetul mare. Nu mai încăpea nicio îndoială, trebuia să se oprească din nou. Nu-i mai țineau armăsarii nici măcar pentru jumătate de zi. Și erau atât de aproape! Atât de aproape încât puteau deja zări la orizont partea de sus a caruselului rugăciunilor. Enervant de-a dreptul, dar n-aveau ce face. Cu voia lui Dumnezeu, vor avea curând niște armăsari mai buni, că doar pentru asemenea revelații băteau ei an de an drumul de la Bilbao la Santiago de Compostela. Dar, deocamdată...

— Știi ce mai zice Christiaan Huygens¹? spuse Ruy Correnbalde, cel mai tânăr și mai sprinten dintre ei, descălecând. Cică ar fi descoperit el ceva ca un fum, sau așa ceva, în jurul lui Saturn!

¹ Christiaan Huygens: proeminent matematician și om de știință olandez. Cunoscut ca astronom și fizician, el a proiectat, în secolul al XVII-lea, un dispozitiv pe bază de praf de pușcă, pentru a angrena o pompă de apă (pentru grădinile palatului Versailles), creând astfel prima idee a unui motor cu combustie internă. Munca sa include, de asemenea, studii astronomice asupra inelelor lui Saturn. El este cel creditat pentru descoperirea satelitului Titan, precum și pentru invenția ceasului cu pendulă.

Alfonso Bernaldus, celălalt bărbat, se aplecă peste capul calului și-și trecu piciorul stâng, gros ca un butuc, prin spate, apoi se lăsă și el să se scurgă de pe cal.

— Ciii... ciii... Pfuu, of, Doamne! Cine-i Christiaan Huygens ăsta? găfâi, încercând să prindă breteaua stângă a raniței cu mâna dreaptă, dar fără succes.

— Ah, nu ți-am spus? E primul prezentator. Un olandez. Ai să-l cunoști mâine. A mai venit, ultima dată, acum câțiva ani, tu nu erai, cu o cutie care proiecta imagini pe pereți. „Lanterna Magică”² a numit-o nebunul. Ca prin urechile acului l-am salvat de-un interogatoriu numai bun! Auzi la el, cu ce nume a fost în stare să vină în fața noastră.

— Aha! Și... pfuu, nu era nimic magic în ea?

Era rândul mâinii drepte să caute neputincioasă breteaua stângă.

— Nu, vai, Doamne iartă-! O cutie cu o oglindă și-o lentilă. Și-o pictură pe sticlă. Bagi o lumânare înăuntru, pui pictura în față și ți-o proiectează pe perete.

— Nimic drăcesc, să-nțeleg? Ăăă... auzi? Nu-mi scoți și mie cheia din desagă?

— Nimic mai drăcesc ca soarele prin vitralii. Uite-o, poftim! Dar tăntălăul i-a zis cum i-a zis! Altu-n locul meu îl anatemiza urgent. Eu însă îl știam, că mai fusese și altădată în fața mea, cu un ceas cu pendulă. Deștept băiat, altfel!

— Atunci... ăăă... să-i mulțumească Atotputernicului! Că te-a scos pe tine-n calea lui.

Cei doi ridicară cozile armăsarilor și-și potriviră cheile în găurile lor din spate.

Și crrrrr-t, crrrrr-t, crrrrr-t.

— Daaa. Eu mai sunt și pasionat de ocheane și-altele. De-aia-l și urmăresc, încă de când erezia protestantă a fost înăbușită. Ah, da, cum îți spuneam, zice că a văzut el cu o lunetă de-a lui rotocoale de fum în jurul lui Saturn.

² *Lanterna Magică*: tip rudimentar de proiector de imagini, din secolul XVII, care folosea picturi pe sticlă. Îi este atribuit tot lui Christiaan Huygens.

— Cine-i Saturn ăsta?

Oprindu-se pentru o clipă din învârtit cheia, Ruy Correnbalde îl privi pe tovarășul său de judecăți. Ce ignorant! Dar, în definitiv, ca simplu *alguacil*³ ce se afla, nu trebuia decât să-i pună lui în aplicare hotărârile. La ce i-ar fi trebuit să știe toate alea? Poate era mai bine așa, căci Alfonso Bernaldus nu-i punea niciodată la îndoială judecata de *calificador*⁴, iar aceasta era o calitate pe care o aprecia nespun la el.

O altă asemenea calitate – și cu aceasta ne apropiem foarte mult de sfârșitul listei – era totala discreție. Dacă nu-i răspundea, nu insista niciodată, ci schimba subiectul.

— Creee... auzi? Creee... of, pfuuu... crezi că ăla... cum îl chema oare?... a făcut-o înadins? făcu un semn cu bărbia spre fundul calului. Ca să-și bată joc de noi?

Învârtind cheia de zor, Ruy Correnbalde ridică din umeri.

— Știu și eu? Acum ce importanță mai are? Argumentul lui anatomic a fost acceptat. Nu mai avem nimic de făcut. Și doar nu suntem noi singurii călăreți. Dacă și-a bătut joc, și-a bătut joc de-ntreaga Europă civilizată.

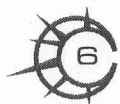
După câteva zeci de minute și o cantitate însemnată de sudoare scursă pe spinarea lui Alfonso Bernaldus, cârâitul se transformă într-un tic-tic-ticăit molcom, semn că arcurile se împotriveau ceva mai tare, iar cheilor le era tot mai greu să le comprime.

— Cred c-ajunge, spuse, spre ușurarea grăsanului, Ruy Correnbalde. Or să ne ducă până la Santiago de Compostela. Lasă-l pe grăjdar să mai tragă de ele.

— Tragă pe mumă-sa! Are piatra rotitoare. Scoase cheia și-și întinse mâna dreaptă spre breteaua stângă a desăgii: Ăăă... mm.... m-ajută un pic?

³ *Alguacil*: inchizitor, echivalentul unui executor judecătoresc. Responsabil cu detenția acuzatului și cu punerea în aplicare a sentinței.

⁴ *Calificador*: inchizitor, teolog. Cel care decidea dacă acuzațiile care i se aduceau inculpatului constituiau sau nu un act împotriva credinței.

Bineînțeles că armăsarii mecanici nu erau singurul mod de a călători în Europa civilizată și mecanizată. Eficientele căruțe cu arcuri sau chiar cu pedale, ieftine și ușor de întreținut, erau la mare căutare, dar acestea erau pentru oamenii de rând, nicidecum pentru inchișitori. De aceea, ele se dădeau imediat la o parte, eliberând drumul pentru cei doi distinși oaspeți. Însă reveneau de îndată ce-și dădeau seama că aceștia nu se grăbeau deloc. De ce s-ar fi grăbit, când seara era minunată, iar briza răcoroasă le mângâia frunțile asudate?

Forfota era pe sfârșite. Puterile citadinilor, de asemenea. Din loc în loc, câte un grup de voluptameci ticăiau gesticulând sacadat sau răsfoind cărți, așezați la marginea drumului. Lucrurile mergeau bine, viața era blândă în micul arhiepiscopat, sub oblăduirea Sfintei Biserici Catolice și sub veghea neobosită a tribunalului permanent al Sfintei Inchișitii⁵.

Când ajunseră în piața Obradorio, mărtoagele mecanice abia de-și mai mișcau picioarele. După ce descălecară și își scuturară robele de colb, cei doi le purtară de căpăstru către han, mai mult târându-le după ei. Era ora la care umbrele lăsate de Torre das Campás și Torre da Carraca, turnurile catedralei Sfântului Iacov cel Mare, fiul tunetului, erau perfect înconjurată de cea inelară a caruselului rugăciunilor. Nici nu se putea mai bine, căci cina avea să fie abia scoasă din cuptor când ei se vor fi pri-menit după drum. Dar, toate la timpul lor.

— Fiți bineveniți, Excelențele Voastre, în umila mea chilie! le ieși hangiuul în întâmpinare.

— Bine te-am găsit... ăăă... hangiuile! Sper că n-a dat năpasta peste tine, că... anul trecut... nu era umilă deloc! Alfonso Bernaldus îi întinse căpăstrul și întrebă: Ai pregătit camerele?

⁵ Din 1574 există un tribunal permanent al inchișitiei la Santiago de Compostela.

Acesta era cel de-al treilea și ultimul lucru pe care Ruy Correnbalde îl aprecia la *alguacilul* său. Și care, în problemele administrative, îl făcea de neînlocuit.

- Desigur, două camere cu vedere la piață, cu lămpi și melci.
- Cu melci care funcționează, sper! Nu ca data trecută...
- Fiți fără grijă, am schimbat piatra de moară. Veți avea energie până dimineața!

Intrară în curtea interioară, iar grăjdarul își luă treaba în primire. Câțiva servitori mimau preocupare prin acareturi, iar din bucătărie răzbătea zvon de veselă mănuită în grabă și iz de ceapă prăjită.

Sub un umbrar, vreo duzină de voluptameci își țacăneau ciclurile de relaxare. Meșteșugarul trebuie că era un mare artist, căci, dintr-o singură privire, Ruy Correnbalde îi și atribui pe fiecare servitorului pe care-l reprezenta. Bună treabă!

După ce-și primi camera, îmbăiat și împrosătat, cu roba schimbată, Ruy Correnbalde coborî la cină, alături de celălalt mare inchișitor. Se așezară la masă, își împreunară mâinile în rostirea mulțumirilor, apoi mâncară, cumpătat și politicos, tot ce li se aduse.

Cu foamea astfel astâmpărată, *calificadorul* găsi de cuviință să se retragă din salon. Agăță o singură sticlă de vin de Galicia și urcă încet scările spre odaia sa. Oboseala drumului începea să-l ajungă, iar trăncăneala lui Alfonso Bernaldus cu servitoarea cea mignonă îl cam indispucea. Nu-i era el părinte-confesor fratelui său, dar... uneori se întreba dacă grăsanul avea idee măcar ce însemna cuvântul „castitate”, pe care se jurase s-o păzească. „Dar te pot absolvi!” mai auzi înainte să închidă ușa în urma sa. Ei, sufletul lui, treaba lui!

Aprinse lampa și aruncă o privire mai atentă prin cameră. Avea un pat, un dulap și o masă de lucru. Dar cel mai important, cam la o palmă deasupra mesei, într-o nișă mică, un melc